جوان

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

صاحب امتیاز: پیام‌آوران نشر روز
مدیر مسئول: محمدجواد اخوان
سردبیر: غلامرضا صادقیان
آدرس: تهران، خیابان بیهقی
کوچه شهید اکبر زجاجی (چهاردهم غربی)، پلاک ۱۲
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۵۴۵۴۸۸
روابط عمومی: ۸۸۵۲۳۰۶۰- فکس: ۸۸۴۹۸۴۶۶
توزیع: مؤسسه نشر گستر امروز نوین ۸۸۷۳۰۹۴۲
چاپ: همشهری
Public@JavanOnline.ir

| روزنامه جوان | شماره ۷۴۴۸ | سه‌شنبه ۲۰ آبان ۱۴۰۴ | ۲۰ جمادی‌الاول ۱۴۴۷ | اذان ظهر: ۱۱:۴۸ |
غروب آفتاب: ۱۷:۰۰ | اذان مغرب: ۱۷:۱۹ | نیمه شب شرعی: ۲۳:۰۵ | اذان صبح فردا: ۰۵:۱۰ | طلوع آفتاب فردا: ۰۶:۳۶ |

دیده‌بان

«کفایت مذاکرات» از ۵ آذر اکران می‌شود

پوستر فیلم سینمایی «کفایت مذاکرات» به کارگردانی سهیل موفق در آستانه اکران رونمایی شد.

پوستر فیلم سینمایی «کفایت مذاکرات» به کارگردانی سهیل موفق و نویسندگی حمزه صالحی و تهیه‌کنندگی سیدابراهیم عامریان در آستانه اکران منتشر شد. این فیلم سینمایی از پنجم آذرماه در سینماهای سراسر کشور روی پرده می‌رود. مهران غفوریان، محسن کیایی، ایمان صفا، رؤیا میرعلمی، المیرا دهقانی، محمدرضا داوودنژاد، قدرت‌الله ایزدی، حدیث فولادوند، سارا منجزی، محمدجواد جعفرپور، جواد پولادی و حامد وکیلی بازیگران «کفایت مذاکرات» هستند. طراحی پوستر این فیلم کمدی-اجتماعی را محمد تقی‌پور انجام داده و پخش آن را عامریان فیلم برعهده دارد.

«سکوت بره‌ها» در شبکه نمایش

در ادامه پخش آثار ماندگار ژانر وحشت، شبکه نمایش این هفته فیلم برنده اسکار «سکوت بره‌ها» را روی آنتن می‌برد. این فیلم به کارگردانی جاناتان دمی و با بازی آنتونی هاپکینز و جودی فاستر، یکی از مهم‌ترین آثار تاریخ سینمای دلهره و روانشناختی به شمار می‌رود.

«سکوت بره‌ها»، ساخته شده از کتاب معروف و پرفروش توماس هریس، چهارشنبه ۲۱ آبان‌ماه ساعت ۲۳ پخش می‌شود. داستان فیلم در مورد یک مأمور اف‌بی‌آی جوان به نام کلاریس استارلینگ است که مأمور می‌شود از یک قاتل زنجیره‌ای دیوانه به نام هانیبال لکتر و همچنین یک روانپزشک بازنشسته کمک گرفته تا بتواند یک قاتل زنجیره‌ای که زنان را قربانی می‌کند، دستگیر کرده و... از بازیگرانی که در این فیلم به ایفای نقش پرداخته‌اند، می‌توان جودی فاستر، آنتونی هاپکینز، اسکات گلن و تد لواین را اشاره کرد. فیلم سینمایی «سکوت بره‌ها» چهارشنبه ساعت ۲۳ پخش و پنج‌شنبه ۲۲ آبان‌ماه ساعت‌های ۷ و ۱۵ بازپخش خواهد شد.

پخش مستند «شگرد» در تلوبیون آغاز شد

مستند «شگرد» پس از حضور در جشنواره‌های داخلی و خارجی برای اکران عمومی، به پلتفرم تلوبیون رفت.

مستند «شگرد» محصول مرکز مستند سوره، پس از حضور در جشنواره‌های داخلی و بین‌المللی از امروز ۱۹ آبان به‌صورت رسمی در پلتفرم تلوبیون در دسترس عموم مردم قرار گرفت. مستند سینمایی «شگرد» به تهیه‌کنندگی و کارگردانی جعفر صادقی که پیش‌تر موفق به کسب سیمرغ بلورین بهترین فیلم مستند از چهل‌وسومین جشنواره فیلم فجر و مدال بلورین چهل و سومین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های ورزشی میلان شده بود، از امروز به‌صورت رسمی در پلتفرم تلوبیون منتشر شد تا مخاطبان بتوانند این اثر را به‌صورت رایگان تماشا کنند. «شگرد» روایتی از تلاش‌های یک مربی کشتی دلسوز است که با همت و هزینه شخصی خود، نوجوانان و کودکان علاقه‌مند به این ورزش را آموزش می‌دهد و آنها را برای حضور در مسابقات رسمی کشتی آماده می‌کند. فیلم با نگاهی انسانی و بی‌واسطه، پشت‌صحنه زندگی و دشواری‌های این مربی را به تصویر می‌کشد، مردی که عشق به شاگردان و باور به تغییر را جایگزین امکانات مالی و حمایت‌های دولتی کرده است. این مستند در روزهای اخیر با استقبال از سوی مردم استان مازندران مواجه شده بود.

رویداد

در نشست خبری جشنواره فیلم عمار مطرح شد

«جایزه فرانچسکو» با رأی مردم به حامیان تمدن غربی داده می‌شود

نشست خبری شانزدهمین جشنواره مردمی فیلم «عمار» با حضور مرضیه هاشمی دبیر و سعید خورشیدی رئیس شورای سیاستگذاری جشنواره در حسینیه هنر برگزار شد.

به گزارش «جوان»، مرضیه هاشمی - دبیر شانزدهمین جشنواره مردمی فیلم عمار - با اشاره به شرایط کنونی جهان و تأکید بر محوریت جریان مقاومت گفت: جشنواره عمار همواره بر تمدن و مقاومت تمرکز داشته، اما در این دو سال با توجه به جنایات امریکا و غربی‌ها و بیداری ملت‌های سراسر دنیا در برابر نسل‌کشی فلسطین، تمرکز ویژه‌ای بر این موضوع داریم.

هاشمی با اعلام بین‌المللی‌شدن این دوره از جشنواره، افزود: از هنرمندان سراسر دنیا، به‌ویژه هنرمندان مرتبط با محور مقاومت، دعوت می‌کنیم تا در شانزدهمین جشنواره مردمی فیلم عمار شرکت کنند. امروز شاهد بیداری ملت‌ها نه فقط در لبنان و یمن، که در آفریقا و امریکای جنوبی نیز هستیم.

وی مطرح کرد: امسال جشنواره در بخش‌های مختلفی از جمله فیلم داستانی کوتاه، نیمه‌بلند و سینمایی، مستند، پویانمایی، تولیدات تلویزیونی، محتوای فضای مجازی و حتی آثار تولیدشده با هوش مصنوعی برگزار می‌شود.

دبیر شانزدهمین جشنواره مردمی فیلم عمار با اشاره به فضای ترور و ارعاب حاکم بر هنرمندان منتقد غرب گفت: با هنرمندان مختلفی در نقاط مختلف جهان صحبت کرده‌ام که پیش از این بسیار فعال بودند، اما اکنون ترس عجیبی از لحاظ امنیتی دارند. وی افزود: هنرمندان در امریکا، اروپا و کانادا به من می‌گویند که آثار را در خانه یا برای جمع‌های محدود نمایش می‌دهند، اما برگزاری نمایش عمومی به ویژه در فضای فعلی امریکا بسیار خطرناک شده‌است.

وی با مقایسه جشنواره عمار با جشنواره فجر افزود: از ابتدا هدف ما در جشنواره عمار این بود که شکلی متفاوت داشته‌باشد. خداوند نادر طالب‌زاده را بیامرزد که دیدگاه متفاوتی داشت. ما خواستیم جشنواره‌ای شکل بگیرد

که مردمی باشد و دیدگاه‌های مختلف در آن حضور داشته باشد.

هاشمی با تأکید بر فراگیری جشنواره امسال تصریح کرد: امسال به ویژه پس از جنگ ۱۲ روزه، شاهد بودیم که همه ایرانیان در مقابل دشمن متحد شدند. وقتی رژیم صهیونیستی یا امریکا حمله می‌کنند، فرقی بین حزب‌اللهی و غیرحزب‌اللهی قائل نمی‌شوند. همه ما ایرانی هستیم و باید وحدت داشته باشیم.

در ادامه سعید خورشیدی رئیس شورای سیاستگذاری جشنواره بیان کرد: هنر و فرهنگ چیزی است که در جامعه حضور و تأثیر دارد و هنرمند این امکان را فراهم می‌سازد که معارف در جامعه تثبیت بشود و مبنای سیاستگذاری‌های کلان قرار بگیرد، هنر و به خصوص هنر جامعی مانند سینما می‌تواند به شکل‌گیری پارادایم‌ها کمک چشمگیری کند.

وی افزود: جنگ ۱۲ روزه ایران و رژیم صهیونیستی، ارزش‌های زیبایی شناختی و هنری را رقم زد که هنرمندان می‌توانند از آن استفاده کنند. چه قهرمانی‌ها و چه ایثارهایی در این زمینه رقم خورد که ارزش روایت کردن دارد. خوانشی که ما از این جنگ داریم، به جهت‌گیری تولیدات هنری و هنرمندان ما کمک می‌کند. تمدن غرب به سرکردگی امریکا، سال‌هاست که تلاش دارد پیشرفت با اتکا بر هستی مقدس را غیرممکن تصویر و بیان کند که پیشرفت اقتصادی ممکن نیست، مگر با پشت کردن به هستی مقدس در عالم و تمدن خود را روی این رویکردهای سکولار بنا کرده است.

وی ادامه داد: اما در مورد این انگاره‌ها کشوری قد علم کرده‌است به نام ایران که نقض کننده این شیوه است؛ ملتی که خواجه نصیر و ابن‌سینا را دیده است، نمی‌تواند این موضوع را باور کند. نتیجه این اتفاق ملتی است که به فناوری هسته‌ای دست پیدا کرده، اما معتقد است که بمب اتم حرام است. ملت درک کرد که در پس ظاهر غرب، با یک تمدن وحشی طرف است و ایران برای مقابله با این تمدن وحشی، به فناوری‌های نوین موشکی مسلح است.

خورشیدی ضمن اشاره به واهمه جریان غرب‌زده از ملت بیدار ایران عنوان کرد: ما در جشنواره مردمی فیلم «عمار» قصد روایتگری تمدن ایرانی و افرادی را که از داشته‌های این کشور صیانت کردند، داریم، روایت‌های اینچنینی می‌توانند میزان همبستگی ما را بالا ببرند.

مجری برنامه در ادامه نشست به در نظر گرفتن جایزه و نماد «فرانچسکو» که به خلق تصویری دقیق از ابتذال غرب مربوط است، اشاره کرد. همچنین در مورد برنامه اکران آثار جشنواره، مطرح کرد که در تلاش هستند در ماه دی آثار را در نقاطی از ایران اکران کنند.

محمدحسین صبوری با لحنی کنایه‌آمیز در پایان این نشست درباره «جایزه فرانچسکو» گفت: برخی از مسئولان هستند که سال‌هاست از تمدن غربی حمایت می‌کنند و حتی پس از جنگ ۱۲روزه باز هم تلاش‌هایی برای حمایت از این تمدن و جدا کردن آن از امریکا داشتند، از این‌رو ما در بخش «فرانچسکو» قرار است با رأی مردم جایزه کسی را که در داخل کشور بیشترین حمایت را از تمدن غربی داشته‌است، اهدا کنیم.

در پایان برنامه پوستر جشنواره با طراحی کمال شرف رونمایی شد.

کتاب

برنامه‌های کانون پرورش فکری در هفته کتاب اعلام شد

مهروارە هفته کتاب در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و چاپ «رهنمودهای ایفلا برای کتابخانه‌های پارلمانی» در کتابخانه مجلس شورای اسلامی از رویدادهای مهم هفته کتاب است.

به گزارش «جوان»، حامد علامتی، مدیرعامل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان با تشریح برنامه‌های کانون در سی‌وسومین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران از برگزاری مجموعه‌ای متنوع از فعالیت‌های فرهنگی، هنری و آموزشی در سراسر کشور خبر داد و گفت: کانون پرورش فکری با شعار محوری «بخوانیم برای ایران» تلاش دارد در این دوره از هفته کتاب، فرصت تازه‌ای برای ترویج فرهنگ مطالعه در میان کودکان، نوجوانان، خانواده‌ها و مربیان ایجاد کند.

وی با اشاره به گستردگی برنامه‌ها در مراکز فرهنگی‌هنری کانون پرورش فکری سراسر کشور افزود: ارسال ۶۴ عنوان از تازه‌ترین کتاب‌های کانون و سایر ناشران کودک و نوجوان به این مراکز، برگزاری نشست‌های باشگاه‌های کتابخوانی ویژه کودکان، نوجوانان و مربیان، اجرای برنامه «دو پنجره» با حضور نویسندگان و شاعران برجسته و مهروارە هفته کتاب از جمله این برنامه‌هاست.

مدیرعامل کانون همچنین از برگزاری رویداد ملی «کتابال» ویژه اعضای پسر نوجوان باشگاه‌های کتابخوانی، اجرای پویش‌های ترویجی کتابخوانی و قدردانی از فعالان و برگزیدگان حوزه کتاب و نقدهای مکتوب مربیان خبر داد و گفت: در تهران نیز نمایشگاه‌هایی با محوریت کتاب‌های حسی‌لمسی برای اعضای با نیاز ویژه، کتاب‌سازی خلاق از تازه‌های کتاب دو سال اخیر و آثار پرخواننده کانون برگزار می‌شود. همچنین در کتابخانه مرجع، نمایشگاهی از آثار تصویرگران ایرانی که جوایز بین‌المللی دریافت کرده یا برای ناشران خارجی اثر تولید کرده‌اند برپا خواهد شد.

وی با اشاره به رویکرد علمی و پژوهشی کانون در حوزه کتاب گفت: در این روزها، دوره آموزشی دو روزه‌ای برای کتابداران کتابخانه مرجع و همکاران فرهنگی مراکز استان‌ها با موضوع «کتابخانه‌های دیجیتال» برگزار و از کتابخانه آیت‌الله‌العظمی مرعشی‌نجفی در قم نیز بازدیدی علمی انجام می‌شود.

همچنین رویدادهای فرهنگی با محوریت دو هنرمند برجسته، علی‌اکبر صادقی و مهرک‌علی صابونچی و آغاز تهیه کارنامه هنرمندان تئاتر، سینما، نویسندگان و شاعران در دستور کار است. علامتی از نمایش ۱۰ عنوان از تولیدات کتاب‌فیلم در پورتال (درگاه) سینمایی کانون خبر داد و افزود: در راستای پیوند دنیای خیال کتاب‌ها با تصویر متحرک، هفت انیمیشن (پویانمایی) اقتباسی از آثار ماندگار کانون از بیست و چهارم آبان تا دوم آذر به‌صورت ویژه و رایگان در پرتال سینمایی کانون در دسترس علاقه‌مندان قرار خواهد گرفت.

حکمت

پیامبر اعظم صل‌الله‌علیه و آله و سلم:

ای فاطمه! هر کس بر تو صلوات بفرستد خداوند او را می‌آمرزد و در هر جای بهشت که باشم، وی را به من ملحق سازد.

بحارالانوار، ج ۴۳، ص ۵۵

نما | حسین کشتکار

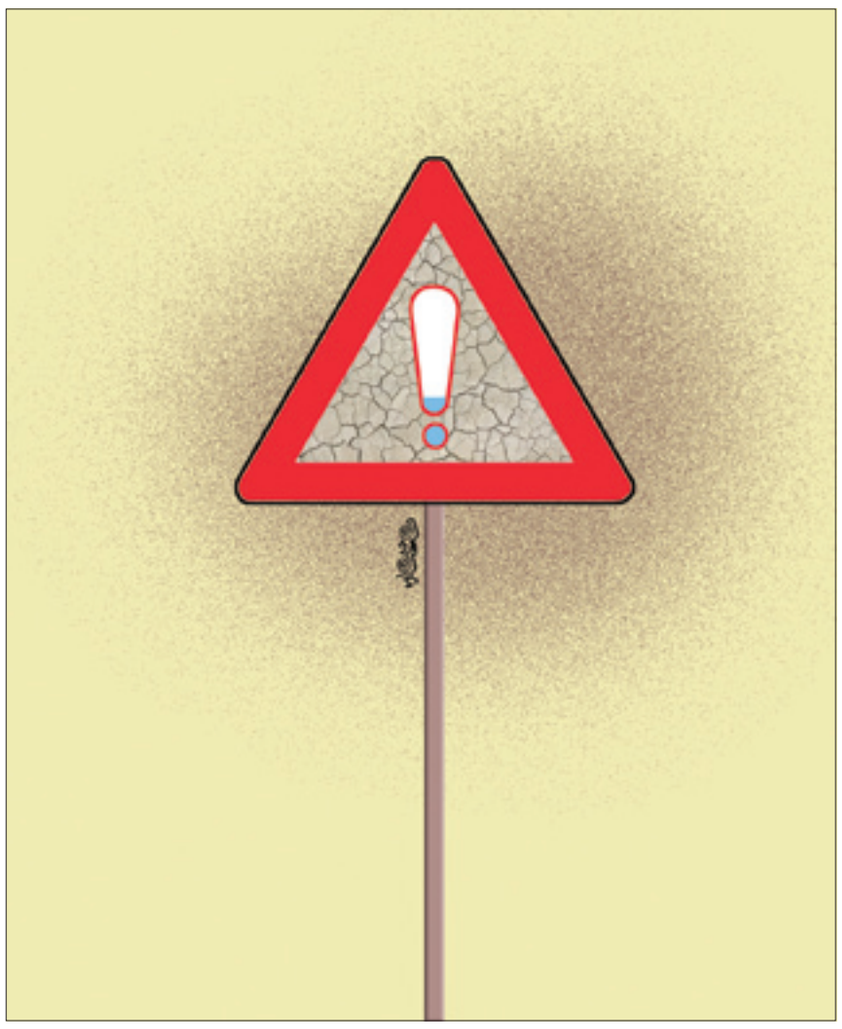

مستند

گفت‌وگوی «جوان» با حمید سبحانی از عکاسان مستند

مستندسازان می‌توانند مسیر شناخت و تصمیم مدیران فرهنگی را هموار کنند

احمد جوان

انتظار می‌رود تعامل بی‌واسطه دوربین و واقعیت در جشنواره «سینما حقیقت» ملاک داوری باشد.

حمید سبحانی از عکاسان مستند و رسانه با بیان اینکه افزودن بخش عکس به این دوره از جشنواره سینماحقیقت می‌تواند تأثیر مهمی به دنبال داشته‌باشد به «جوان» گفت: همانطور که در نام جشنواره پررنگ است ما با کلمه حقیقت یا اصطلاحاً واریتی روبه‌رو هستیم. یعنی سینمایی که به اصالت تصویر و روایت و تعامل بی‌واسطه دوربین و واقعیت قرار است بپردازد و این مهم در داوری عکس‌ها هم باید لحاظ شود. وی معتقد است موضوعاتی که عکاسان خواسته‌اند با همین دو اصل به آن بپردازند روایت عکاسانه‌ای است، از حقیقت و اصالت یک مسئله یا موضوع و بخصوص مسائلی که به نقطه مهم یا چالشی بزرگ دست گذاشته است.

سبحانی اضافه کرد: یک مجموعه به اولین دوره پذیرش مجموعه عکس مستند جشنواره سینماحقیقت ارسال کردم که موضوع آن بحران خشکسالی و کم‌آبی در منطقه مهمی از کشور است که این اتفاق باعث چالش‌های جدی اجتماعی از جمله بیکاری و مهاجرت و همینطور تغییر اقلیم شده‌است. موضوع آب و خشکسالی نه‌تنها چالش بزرگی در بسیاری از مناطق کشورمان است که مسئله و بحرانی جدی برای جهان است که می‌تواند در اثر دیر یا بد مدیریت کردن اتفاقات ناخوشایندی را در همه ابعاد به ارمغان بیاورد.

وی تأکید کرد: سینمای مستند و به خصوص جشنواره «سینما حقیقت» بسیار نزدیک است به عکاسی مجموعه‌پرداز مستند. یک مجموعه خوب تولید شده عکاسی مستند می‌تواند عصاره یک فیلم مستند محسوب شود که روایت و پیغام خود را در عکس‌هایی به صورت تأثیرگذار بیان کند. به گفته این هنرمند، افزودن بخش عکس به جشنواره «سینما حقیقت» قطعاً اتفاق مبارکی است و من آن را دعوت برادر بزرگ‌تر از برادر کوچک‌تر می‌پندارم، چراکه مخاطبان می‌توانند همان تأثیری که از یک فیلم مستند خوب دریافت می‌کنند از یک مجموعه عکس تأثیرگذار هم دریافت کنند. ضمن اینکه برخی عکس‌ها می‌توانند تصویری را به مخاطب نشان بدهند که به دلیل محدودیت‌هایی شاید برخی فیلم‌ها قادر به ارائه آن نباشند. این عکاس اضافه کرد: به جهت انتقال ایده یا ایده‌پردازی برای مستندسازان و به لحاظ بصری یعنی زیبایی‌شناسی و قاب بندی یا پرداخت بصری این بخش در جشنواره مؤثر خواهد بود.

وی تأکید دارد که قطعاً هر عکاس با تجربه و حرفه‌ای در کار خود انتخاب می‌کند، از چه زاویه‌ای به یک موضوع مستند ورود کند یا چگونه آن را روایت کند. کادر انتخابی عکاس، بخشی از واقعیتی است که از ذهن او می‌گذرد و تبدیل به قاب می‌شود در واقع نمی‌توان تأثیر ذهنیت را بر عینیت نادیده گرفت، چنانچه یک خبرنگار گزارشی را می‌نویسد به شیوه و قلم خود یا فیلمساز مستندی شیوه روایی خود را بر می‌گزیند برای به تصویر کشیدن یا مطرح کردن یک مسئله. مدیر فرهنگی باید به تخصصی بودن عکاسی باور داشته‌باشد.

این عکاس در خصوص مواجهه مدیران با هنر عکاسی اضافه کرد: مدیران فرهنگی اگر به این درک برسند که فرهنگ و هنر یک مسئله تخصصی و استعدادی است و اگر مستندنگار از سر تجربه و مطالعه فعالیت کند، آن وقت پی خواهند برد که چقدر وجود مستندنگر یا مستندساز می‌تواند مسیر کاری آنها را برای کشف، بیان و حل مسائل هموار سازد. فعالیت با فراغ بال و بی‌تنگنای مستندسازان و مستندنگاران سود مستقیم برای مدیران و به تبع آن حوزه کاری آنها و سپس مخاطبان یا مردم درگیر با حوزه کاری آنها دارد.

به گفته سبحانی ایران به دلیل جغرافیایی با مختصات ویژه خود در حوزه جغرافیایی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی و به دلیل اینکه تکه مهمی از خاورمیانه است، همیشه استعداد زیادی را برای پرداخت انواع قالب‌های مستند (از عکس تا فیلم از روایت تا جستار) دارا بوده‌است. در حدی که اگر اهل مستندی فقط وقت بگذارد برای محدوده و منطقه زیست‌بوم خودش، دست پری خواهد داشت. به شرطی که تاب موانع و رمق‌گیری‌های مختلف خواسته و ناخواسته را داشته‌باشد.

سریال

«جوان»، سریال پلیسی امنیتی الگوریتم را بررسی می‌کند

«الگوریتم» رمزگشایی از معمای امنیتی روایت

سریال «الگوریتم» برخلاف بسیاری از سریال‌های امنیتی و جنایی معمول تلویزیون، بر شخصیت‌پردازی کلاسیک تکیه نمی‌کند. در این سریال، قهرمان و ضدقهرمان مرز روشنی ندارند

زهرا اشراقی

وقتی ژانر پلیسی، ساختار سریال و کات‌های روایت در کنار هم قرار می‌گیرند، «الگوریتم» یک پازل تمام‌عیار برای مخاطب امروز است.

به گزارش «جوان»، در روزگاری که مخاطب دیگر با روایت‌های ساده و پایان‌های قابل‌پیش‌بینی قانع نمی‌شود، تلویزیون ایران نیازمند تجربه‌هایی تازه در زبان روایت و ساختار تولید است. مخاطب امروز نه فقط به دنبال سرگرمی، بلکه جویای درگیری ذهنی و مشارکت در روند کشف حقیقت است. در چنین فضایی، سریال «الگوریتم» به کارگردانی بیژن میرباقری و تهیه‌کنندگی ابوالفضل صفری به‌عنوان یک اثر نوگرایانه در فرم روایی، با ترکیبی از دغدغه‌های امنیتی، رمزگشایی‌های روانی و زبان تصویری مدرن چند وقتی است که روی آنتن شبکه ۳ سیما رفته است، روایتی که ذهن مخاطب را به بازی می‌گیرد و هر قسمت آن، یک معادله تازه برای ذهن مخاطب کنشگر و فعال امروز است.

آغاز یک بازی فکری در دل داستان

در خلاصه داستان این سریال آمده است: «پیاده که به ته خط رسیدی، بازی عوض می‌شود؛ مهره‌ای که دیده نمی‌شود، سرنوشتت را رقم می‌زند. حرکت بعدی همیشه از تو جلوتر است. سربازی که به ته خط می‌رسد، دیگر سرباز نیست، وزیر است!» همین جملات کوتاه نشان می‌دهد که «الگوریتم» فقط یک داستان پلیسی امنیتی نیست، بلکه بازی میان دانستن و ندانستن است؛ میدانی میان داده و خطا، میان تحلیل و غفلت. این سریال جهان خود را بر مبنای «کدها» بنا کرده، کدهایی که نه فقط در رایانه، بلکه در ذهن انسان‌ها نیز پنهان هستند.

از همان سکانس‌های ابتدایی سریال، مخاطب با فضایی پرتعلیق و محاسبه‌گر روبه‌رو می‌شود. هر شخصیت در این جهان همچون یک متغیر عمل می‌کند؛ حضور یا غیبت او نتیجه‌ای تازه در روند معادله داستانی پدید می‌آورد. در واقع، «الگوریتم» از همان ابتدا به ما می‌گوید که با یک قصه خطی و ساده روبه‌رو نیستیم، بلکه در میانه شبکه‌ای از ارتباطات، تصمیم‌ها و خطاها ایستاده‌ایم.

ساختار چندلایه روایت

فیلمنامه مشترک بیژن میرباقری و آرش قادری با ساختاری منسجم و شبه‌سیستماتیک طراحی شده‌است. در این ساختار، هر راز تابعی دارد و هر حرکت، خروجی مشخص. در تدوین این اثر که از سوی پریسا ناهیدپور انجام شده نیز براساس تعلیق و تأخیر زمانی شکل گرفته است، جایی که «زمان» به عنوان یکی از شخصیت‌های داستان محسوب می‌شود.

به موازات آن، طراحی جلوه‌های میدانی و بصری با همراهی و بهره‌گیری از نور و سایه در این اثر نه تزئین، بلکه بخشی از روایتند؛ گویی هر پرتو به مثابه نور انداختن به زوایای تاریک وظیفه دارد بخشی از حقیقت را آشکار یا پنهان کند.

خوانشی نو از ژانر پلیسی امنیتی

سریال «الگوریتم» برخلاف بسیاری از سریال‌های امنیتی و جنایی معمول تلویزیون، بر شخصیت‌پردازی کلاسیک تکیه نمی‌کند. در این سریال، قهرمان و ضدقهرمان مرز روشنی ندارند و به اصطلاح در قالب کاراکترهای خاکستری شخصیت‌پردازی شده‌اند، به همین دلیل مخاطب در هر لحظه با شکلی تازه از واقعیت پرسوناژهای سریال روبه‌رو می‌شود. این نگاه رو به جلو و جذاب، باعث شده تا اثر از سطح «قصه‌گویی» فراتر برود و به سطح «کشف» برسد، جایی که تماشاگر به‌جای دریافت منفعلانه، به شکلی فعالانه در تحلیل رویدادهای داستان مشارکت ذهنی می‌کند.

درون‌مایه این اثر نیز بازتابی از تحولات اجتماعی و فرهنگی امروز جامعه ما یا همان عصر دیجیتال است. در جهانی که داده‌های صفر و یکی حکم سلاح را پیدا کرده‌اند و رمزها تعیین‌کننده سرنوشت شده‌اند، سریال پلیسی امنیتی «الگوریتم» تلاش دارد ابعاد مختلف و متنوع تنش‌های مختص به عصر دیجیتال و تکنولوژی میان انسان و فناوری را با زبان قصه و درام ترجمه کند؛ زبان جذابی که در عین سرگرم‌کنندگی، مخاطب را به اندیشیدن و تحلیل فعالانه که یکی از مؤلفه‌های تولیدات عصر دیجیتال است، وادار می‌کند.

فرم، تصویر و مفهوم

زاویه‌های بسته، کات‌های سریع و طراحی میزانسن‌های مینیمال، فضایی کنترل شده و جذاب پدید آورده است. سعی شده هر پلان مانند قطعه‌ای از یک پازل که بدون قطعه دیگر بی‌معنا می‌شود، دکوپاژ شود. در چنین فضایی قطعاً موسیقی و صدای محیط نیز بخشی از ساختار معنایی اثر هستند، نه صرفاً ابزاری برای تزئین صحنه.

در نگاه بصری و حرفه‌ای مدیوم تصویر، تضاد رنگ‌ها و استفاده از نورهای سرد در برابر نور طبیعی، بر احساس بی‌اعتمادی و اضطراب دائمی تأکید دارد. این زبان تصویری، مخاطب را در حالت تعلیق نگه می‌دارد و اجازه نمی‌دهد حتی برای لحظه‌ای از روند داستان جدا شود.

با تمام ظرافت‌های ساختاری، چالشی جدی پیش‌روی چنین آثاری قرار دارد؛ چگونه می‌توان میان رمزآلود بودن و قابل‌فهم بودن تعادل برقرار کرد؟ اگر سریال بیش از اندازه به سمت پیچیدگی برود، خطر گم‌کردن مخاطب عام وجود دارد، اما «الگوریتم» تا به اینجای کار موفق شده میان جذابیت و معما توازن برقرار کند. این توازن، راز موفقیت احتمالی آن در پخش تلویزیونی است. سریالی که هم می‌تواند بیننده عادی را جذب و هم ذهن تحلیلی را درگیر کند.

الگوریتمی برای عبور از سرگرمی

در نگاهی کلان‌تر، «الگوریتم» می‌تواند نشانه‌ای از تحول در مسیر تولیدات تلویزیونی تلقی شود. طبیعتاً تلویزیون با ادامه حرکت در مسیر تولیدات چنین پروژه‌هایی می‌تواند از مرزهای مدیا و سرگرمی عبور کرده و به حوزه تولید کارهای اندیشه محور و تحلیلی برسد. این همان چیزی است که تلویزیون امروز برای رقابت با رسانه‌های مشابه به آن نیاز دارد و بایستی به تقویت آن همت کند، تولید آثاری که در آن مخاطب تماشاگر صرف و منفعل نیست، بلکه تحلیل‌گری فعال جست‌وجوگری کنش‌مند است.

«الگوریتم» نه فقط یک سریال پلیسی که بیانیه‌ای است درباره نقش ذهن در جهان داده‌ها. در هر قسمت، مخاطب با مجموعه‌ای از متغیرها، تصمیم‌ها و معماهای حل‌نشده روبه‌رو می‌شود. او باید فکر کند، فرضیه بسازد و سپس با هر قسمت، پاسخ یا پرسش تازه‌ای بیابد. به زبان ساده، این سریال از مخاطب می‌خواهد بازیگر معما باشد، نه شاهد آن. به نظر می‌رسد که تماشای «الگوریتم» تنها یک سرگرمی نیست، بلکه تجربه‌ای جذاب از کشف، تحلیل و رمزگشایی برای مخاطب عصر فناوری است.